

PŘIJATÉ TEXTY

P10_TA(2026)0053

Situace v severovýchodní Sýrii, násilí proti civilnímu obyvatelstvu a nutnost zachovat udržitelné příměří

Usnesení Evropského parlamentu ze dne 12. února 2026 o situaci v severovýchodní Sýrii, násilí proti civilnímu obyvatelstvu a nutnosti zachovat udržitelné příměří (2026/2602(RSP))

Evropský parlament,

- s ohledem na svá předchozí usnesení o Sýrii,
 - s ohledem na rezoluci Rady bezpečnosti OSN č. 2254 (2015) ze dne 18. prosince 2015 o situaci v Sýrii,
 - s ohledem na Ženevské úmluvy z roku 1949 a jejich dodatkové protokoly,
 - s ohledem na prohlášení Evropské služby pro vnější činnost (ESVČ) o situaci v Sýrii,
 - s ohledem na čl. 136 odst. 2 a 4 jednacího řádu,
- A. vzhledem k tomu, že v různých částech Sýrie opakovaně propuká násilí, stoupenci Bašár al-Asada a ozbrojenci z Islámského státu (IS) se pokoušejí o destabilizaci a v zemi se nachází celkově vysoký počet zbraní, což vytváří roztržistěnou a nestabilní bezpečnostní situaci, která by mohla ohrozit vyhlídky na stabilní a inkluzivní politickou transformaci, v jejímž čele by stáli sami Syřané; vzhledem k tomu, že zatímco Írán a Rusko mají na současnou situaci omezený vliv, jiní aktéři, jako je Izrael a Turecko, nadále využívají Sýrii jako arénu, v níž se odehrává jejich vzájemné nepřímé soupeření;
- B. vzhledem k tomu, že program centralizace země, který si vytkly syrské státní orgány, je v rozporu s autonomií, které vznikla v severovýchodní části země; vzhledem k tomu, že syrské státní orgány vedly politická jednání souběžně s vojenskými akcemi, kterými se snažily dosáhnout svých cílů; vzhledem k tomu, že na vojenských operacích dotýkajících se severovýchodní Sýrie se přímo či nepřímo podíleli či je podporovali nebo akceptovali vnější aktéři,

včetně Turecka; vzhledem k tomu, že dne 6. ledna 2026 zahájily syrské orgány ofenzívu v Aleppu a jeho okolí, která si vyžádala oběti na životech, vedla k vysídlení 148 000 civilistů a způsobila škody na infrastruktuře a další zhoršení humanitárních podmínek; vzhledem k tomu, že tato ofenzíva se později rozšířila na guvernoráty Rakka, Hasaka a Dajr az-Zaur v severovýchodní Sýrii, zejména do okolí měst Kobani a Kámišlí, v důsledku čehož se severovýchodní Sýrie ocitla pod obrovským tlakem s přímými následky pro civilní bezpečnost, humanitární situaci a regionální stabilitu;

- C. vzhledem k tomu, že Syrské demokratické síly (SDF) obviňují syrské vládní jednotky z toho, že obsadily ropná pole a přehrady Tabka a ostřelují okolí přehrady Tišrín; vzhledem k tomu, že vládní síly obviňují SDF z útoků na nemocnici Chálid al-Fadžr v Aleppu a na jiné civilní budovy a činí je odpovědnými z přerušení dodávek vody; vzhledem k tomu, že rozsáhlou zkázu v regionu již způsobil IS před svou porážkou;
- D. vzhledem k tomu, že v nedávných ozbrojených střetech syrské armády a s ní spřízněných ozbrojených skupin s SDF zahynuly desítky civilistů; vzhledem k tomu, že, tyto boje měly závažné humanitární dopady na postižené obyvatelstvo na severovýchodě Sýrie, kde docházelo k opakovaným útokům na základní civilní infrastrukturu včetně vodohospodářských zařízení, elektrických sítí a zdravotnických služeb, po nichž zůstalo na 400 000 osob bez elektrické energie, vody, potravin a lékařské péče a jen ve městě Kobani s převážně kurdským obyvatelstvem se v ohrožení ocitlo více než 250 000 osob; vzhledem k tomu, že podle Úřadu OSN pro koordinaci humanitárních záležitostí je v guvernorátech Aleppo, Hasaka a Rakka vnitřně vysídleno více než 170 000 osob, včetně velkých koncentrací osob v oblasti Kámišlí a Al-Malikija; vzhledem k tomu, že toto masivní vysídlování nepřiměřeně zatěžuje hostitelské komunity a veřejné služby; vzhledem k tomu, že vysídlené obyvatelstvo tvoří převážně ženy, dívky a chlapci, kteří jsou neúměrně vystaveni riziku násilí a nouze;
- E. vzhledem k tomu, že jejich utrpení se dále prohloubilo v důsledku zimních podmínek, kdy lidé ještě více potřebují přístřeší odolné vůči povětrnostním vlivům, potravinovou pomoc, přístup k nezávadné vodě, zdravotní péči a služby ochrany, což se týká zejména dětí a jiných zranitelných skupin; vzhledem k tomu, že rozsáhlé škody na infrastruktuře, rizika explozí a přetrvávající bezpečnostní obavy nadále omezují přístup humanitární pomoci; vzhledem k tomu, že pohyb humanitární pomoci a civilistů přes postižené oblasti se zlepšil díky nedávnému otevření dvou humanitárních koridorů;
- F. vzhledem k tomu, že mezinárodní organizace zdokumentovaly během střetů případy mimosoudních poprav, hanobení lidských ostatků a hrobů, násilných zmizení, svévolného zadržování a bránění přístupu humanitární pomoci, které mohou představovat závažné porušení

mezinárodního humanitárního práva a lidských práv; vzhledem k tomu, že neúměrně postižena byla zejména kurdská komunita a kurdské ženy, děti a další zranitelné skupiny; vzhledem k tomu, že ženy, které hájí lidská práva, stojí v čele místních komunit nebo se účastní ozbrojeného boje, čelí zvýšenému riziku výhrůžek, únosů, špatného zacházení a genderově podmíněného násilí; vzhledem k tomu, že takovéto činy musí být rychle, nezávisle a účinně vyšetřeny;

- G. vzhledem k tomu, že Spojené státy, Francie a orgány autonomní oblasti Irácký Kurdistan sehrály důležitou diplomatickou úlohu v sérii pokusů o zprostředkování dialogu a uzavření dohod mezi Damaškem a SDF s cílem předejít eskalaci a zachovat v severovýchodní Sýrii stabilitu;
- H. vzhledem k tomu, že dne 16. ledna 2026 vydal prezident Ahmad Šara dekret č. 13, který udělil syrské občanství obyvatelům kurdského původu, včetně osob bez státní příslušnosti, což je první formální uznání kurdských národnostních práv od roku 1946, kdy Sýrie získala nezávislost; vzhledem k tomu, že smyslem dekretu je zajistit rovná práva a povinnosti, uznat kurdský jazyk jako jeden z národních jazyků a zakázat diskriminaci a podněcování nenávisti z etnických nebo jazykových důvodů;
- I. vzhledem k tomu, že dne 30. ledna 2026 byla oznámena dohoda mezi syrskými orgány a aliancí milicí SDF; vzhledem k tomu, že cílem dohody je stabilizovat křehké příměří, postupně integrovat vojenské síly a bezpečnostní složky SDF do přechodného ministerstva obrany a ministerstva vnitra, včetně stažení z frontových linií, a zaručit občanská a vzdělávací práva pro kurdské komunity; vzhledem k tomu, že podle této dohody bude kontrola nad vězeňskými zařízeními a nalezišti ropy a plynu převedena z SDF na syrskou vládu;
- J. vzhledem k tomu, že mezinárodní společenství do značné míry přeneslo odpovědnost za ostrahu zadržovaných osob z řad IS a jejich táborů na orgány vedené Kurdy, aniž by vytvořilo udržitelný mezinárodní rámec nebo krizové plány; vzhledem k tomu, že kurdští bojovníci a bojovnice hrají ve spolupráci s celosvětovou koalicí proti IS rozhodující úlohu, která je uznávána i na mezinárodní úrovni, čímž přímo přispívají k bezpečnosti regionu, Evropy a mezinárodního společenství; vzhledem k tomu, že nestabilita na severovýchodě Sýrie vážně narušuje boj proti IS; vzhledem k tomu, že nedávné boje vyvolaly nejistotu a umožnily útěk stovek zadržených příslušníků této organizace; vzhledem k tomu, že přesný počet osob, kterým se podařilo uprchnout, není znám; vzhledem k tomu, že pouze několik z nich bylo později dopadeno; vzhledem k tomu, že zajišťovací zařízení v současné době střeží buď syrské orgány, nebo SDF; vzhledem k tomu, že tato nepřehledná situace představuje bezpečnostní riziko pro Sýrii, region i Evropu; vzhledem k tomu, že

postupný přesun zadržovaných příslušníků IS do Iráku pouze odsouvá problém, který nemá žádnou perspektivu dlouhodobého řešení, takže se Evropa dostává do nových forem závislosti na schopnostech a politické vůli třetích zemí; vzhledem k tomu, že mezi zadrženými osobami jsou i nadále státní příslušníci EU; vzhledem k tomu, že situace žen a dětí v táborech al-Húl a Rodž zůstává rovněž nevyřešena, a to za zhoršujících se bezpečnostních podmínek a při přetrvávajících humanitárních potřebách; vzhledem k tomu, že americká administrativa oznámila záměr ukončit operaci Inherent Resolve a stáhnout americké jednotky bojující proti IS v Iráku a Sýrii;

- K. vzhledem k tomu, že v severovýchodní Sýrii spolu koexistují kurdské a arabské komunity a obě jsou již řadu let vystaveny násilí, nejistotě, nucenému vysídlování a porušování základních práv v důsledku brutálních činů IS; vzhledem k tomu, že IS ohrožoval nejen kurdské obyvatelstvo, ale i jezídy, kteří se stali obětí genocidy; vzhledem k tomu, že tímto jednáním byly neúměrně a obzvláště děsivým způsobem zasaženy ženy;
- L. vzhledem k tomu, že EU je i nadále jedním z největších dárců humanitární pomoci určené syrskému obyvatelstvu a že je připravena podporovat snahy o rychlou obnovu, rekonstrukci a budování státu prostřednictvím postupného, podmíněného a vratného procesu, při němž budou dodržovány mezinárodní normy v oblasti lidských práv; vzhledem k tomu, že v lednu 2026 navštívila Sýrii předsedkyně Komise společně s předsedou Evropské rady, kteří oznámili uzavření nového politického partnerství, jehož cílem je podpořit pokojnou a inkluzivní transformaci Sýrie a usmíření v této zemi, a informovali o komplexním balíčku finanční podpory na roky 2026 a 2027 přibližně v hodnotě 620 milionů EUR; vzhledem k tomu, že Komise následně oznámila, že z finanční rezervy EU pro Sýrii bude na příští dva roky uvolněno 150 milionů EUR na podporu politické transformace, socioekonomické obnovy, vytváření pracovních míst a budování kapacit;
- M. vzhledem k tomu, že EU podnikla důležité kroky ke zmírnění hospodářských omezení uvalených na Sýrii, včetně pozastavení nebo zrušení některých sankcí, které mají dopad na klíčová hospodářská odvětví;
- N. vzhledem k tomu, že veškerá pomoc EU za účelem rozvoje, obnovy nebo stabilizace musí být i nadále přísně podmíněna hmatatelným a ověřitelným pokrokem v ochraně civilistů, v dodržování ujednání o příměří a lidských práv a v ochraně všech složek syrské společnosti;
- 1. důrazně odsuzuje veškeré násilí vůči civilnímu obyvatelstvu, včetně mimosoudních poprav, násilných zmizení, svévolného zadržování, nuceného vysídlování a poškozování civilní infrastruktury; zdůrazňuje, že takové činy mohou představovat závažné porušení

mezinárodního humanitárního práva a za určitých okolností válečné zločiny; je znepokojen důvěryhodnými zprávami OSN, mezinárodních nevládních organizací a humanitárních organizací o případech porušení lidských práv, k nimž došlo v posledních týdnech a jež se týkaly zejména kurdského obyvatelstva, včetně několika případů hanobení mužských i ženských mrtvých těl, vandalismu na pohřebištích a údajného použití neřízené munice v civilních oblastech; vyzývá k urychlenému prošetření oznámených trestných činů spáchaných na civilistech jak vládními silami, tak milicemi; vyzývá syrské orgány, aby umožnily plný a transparentní přístup všem příslušným orgánům OSN, včetně nezávislé mezinárodní vyšetřovací komise OSN pro Sýrii;

2. vyjadřuje hluboké znepokojení nad zhoršující se humanitární situací v severovýchodní Sýrii, v převážně kurdských městských oblastech, včetně měst Kobani, Manbidž a Kámišlí, kde jsou opakovaně přerušovány dodávky základních služeb a dochází k poškozování civilní infrastruktury a které trpí masovým vysídlováním, nedostatkem potravin a omezeným přístupem ke zdravotní péči, vodě a hygienickým zařízením; upozorňuje zejména na situaci v obléhaném městě Kobani a na utrpení jeho civilního obyvatelstva; požaduje zřízení stálých a bezpečných humanitárních koridorů pro všechny obléhané a postižené oblasti severovýchodní Sýrie, včetně města Kobani; požaduje, aby byl mezinárodním humanitárním organizacím občanské společnosti umožněn neomezený přístup do oblastí, které potřebují pomoc; vyzývá EU a její členské státy, aby zvýšily humanitární pomoc a psychosociální podporu určenou postiženým regionům, včetně podpory pro ženy a dívky, a aby současně v celé Sýrii posílily ochranu obránců lidských práv a organizací občanské společnosti vedených ženami;
3. vítá nedávnou dohodu mezi SDF a přechodnou syrskou vládou; opět potvrzuje, že i nadále neochvějně podporuje příměří a uznání občanských a vzdělávacích práv Kurdů; vyzývá všechny strany, aby nepodnikaly žádné kroky, které by mohly vést k nové eskalaci násilí, aby dodržovaly stávající ujednání o příměří a podporovaly mechanismy určené k monitorování a dodržování závazků k příměří;
4. vyzývá všechny regionální aktéry, včetně Turecka, aby se zdrželi veškerých vojenských akcí a podpory ozbrojených skupin, které by mohly ohrozit příměří, ochranu civilistů a vyhlídky na inkluzivní urovnání; odsuzuje pokračující vojenskou intervenci a agresi ze strany Turecka v severovýchodní Sýrii, včetně smrtících útoků na civilisty a civilní infrastrukturu ve většinově kurdských městech a provinciích podél hranice mezi oběma zeměmi; naléhavě vyzývá tureckou vládu, aby okamžitě ukončila své vojenské aktivity v severovýchodní Sýrii a umožnila jednání o mírovém řešení mezi syrskou přechodnou vládou a SDF; vyzývá Komisi, ESVC a členské státy, aby se v rámci dvoustranných jednání s tureckou vládou zabývaly aktivitami Turecka v Sýrii; zdůrazňuje, že veškerá

bezpečnostní opatření musí respektovat mezinárodní právo a územní celistvost Sýrie a nesmí vést k nucenému vysídlování nebo demografickému inženýrství;

5. opakuje, že stabilita v severovýchodní Sýrii má zásadní význam pro úspěch komplexní, inkluzivní a spravedlivé politické transformace v Sýrii; vyzývá syrské orgány, aby zajistily ochranu a dodržování základních práv etnických a náboženských komunit v Sýrii, včetně Arabů, Kurdů, sunnitů, šiitů, alavitů, křesťanů, drúzů a jezídů; trvá na tom, že ochrana etnické a náboženské rozmanitosti Sýrie, včetně plného uznání, politické účasti a rovných práv kurdské komunity, je klíčová pro zachování občanského míru a zajištění stabilní a inkluzivní Sýrie; vyzývá přechodnou syrskou vládu, aby tato práva zakotvila v syrské ústavě a zároveň hájila klíčovou zásadu územní celistvosti Sýrie;
6. vyjadřuje politování nad tím, že mezinárodní společenství přeneslo odpovědnost za zajišťování zadržovaných osob z řad IS a táborů, v nichž se nacházejí, z velké části na kurdské orgány, aniž by poskytlo odpovídající politické, finanční a bezpečnostní záruky nebo pohotovostní plánování; varuje před negativními bezpečnostními výhledy, které vyplývají z nejistoty ohledně budoucí správní odpovědnosti za zajišťovací zařízení a tábory;
7. vyjadřuje vážné znepokojení zejména nad rizikem, které představuje značný počet bojovníků a spojenců IS, kteří uprchli ze zajišťovacích zařízení a táborů v severovýchodní Sýrii; upozorňuje na to, že postupné přesouvání problému zadržovaných osob z řad IS do Iráku s sebou nese riziko vzniku nových forem nejistoty a závislosti na kapacitách a politické vůli třetích zemí; dále zdůrazňuje, že případný převoz nebo propuštění dospělých bojovníků a podezřelých osob z řad IS v rámci Sýrie nebo do třetích zemí, včetně Iráku a Turecka, musí i nadále podléhat účinným opatřením v oblasti zadržování, monitorování a sdílení informací, a to i v případě přeshraničních převozů, aby se zabránilo útěkům nebo nekontrolovanému pohybu, a že je třeba v zájmu zajištění odpovědnosti je nutné uchovávat důkazy a vést trestní stíhání v souladu s mezinárodními normami a zárukami spravedlivého procesu; varuje, že převozy a repatriace bez účinných záruk a soudního dohledu by znamenaly bezpečnostní riziko pro Sýrii, širší region i pro Evropu; vyzývá mezinárodní koalici, včetně Spojených států, aby neprodleně přijala veškerá nezbytná opatření ke zmírnění tohoto bezpečnostního rizika, a vyzývá EU, aby za tímto účelem poskytla nezbytnou podporu;
8. zdůrazňuje, že pokračující přítomnost státních příslušníků EU mezi zadržovanými z řad IS přenáší přímou odpovědnost na členské státy a že neřešení tohoto problému oslabuje regionální i evropskou bezpečnost;
9. bere na vědomí mezinárodní konferenci globální koalice proti IS

v Rijádu, na níž se sešli příslušní mezinárodní a regionální aktéři s cílem řešit bezpečnostní situaci v severovýchodní Sýrii; vyjadřuje politování nad oznámením vlády USA, že ukončí operaci Inherent Resolve a stáhne americké jednotky ze Sýrie a Iráku; vyzývá EU, její členské státy a podobně smýšlející země, aby intenzivněji bojovaly proti opětovnému vzestupu IS, který by, pokud by k němu došlo, ohrozil bezpečnost Sýrie, okolního regionu i Evropy; vítá obnovený závazek syrské vlády bojovat proti terorismu v rámci globální koalice proti IS a naléhavě vyzývá syrské orgány, aby usilovaly o úzkou vojenskou a zpravodajskou koordinaci a spolupráci s mezinárodními partnery; naléhavě vyzývá členské státy, aby zintenzivnily shromažďování zpravodajských informací o činnosti IS v Sýrii a širší Levantě a byly nápomocny syrským orgánům ve snaze rozbít stávající sítě a zabránit přeskupování bojovníků; vyzývá EU a její členské státy, aby přijaly konkrétní opatření k zajištění dlouhodobé správy zadržovaných osob z řad IS a táborů, v nichž se nacházejí;

10. znovu vyzývá členské státy, aby repatriovaly všechny své státní příslušníky, zejména děti, z táborů al-Húl a Rodž a aby úspěšně postavily před soud a zajistily jim spravedlivý proces; zdůrazňuje, že důkladné posouzení rizik a podpora při opětovném začlenění jsou důležitými prvky každého repatriačního procesu; vyzývá syrskou vládu, aby vynaložila veškeré úsilí k zajištění účinné a efektivní kontroly nad tábory a zdržela se jakýchkoli kroků, které by mohly aktivizovat zbývající bojovníky IS; zdůrazňuje, že je třeba posílit ochranu žen, včetně bezpečného přístupu k humanitární pomoci a genderově citlivým službám;
11. připomíná rozhodující přínos kurdských sil v boji proti IS, včetně úlohy bojujících žen, a oceňuje jejich vynikající spolupráci s mezinárodní koalicí v rámci boje EU proti teroru IS a hrozbě, kterou představuje pro Evropu a její obyvatele a hlavní města; připomíná a oceňuje odvahu a odhodlání nesčetných kurdských žen, které statečně stály v čele boje proti IS a byly nuceny snášet nepředstavitelné krutosti páchané tímto uskupením; vyzývá syrské orgány, aby vyšetřily brutální zločiny IS, zejména na jezídské komunitě; zdůrazňuje, že trvalá stabilita v Sýrii vyžaduje, aby byly uznány oběti, které přinesla kurdská komunita, její legitimní bezpečnostní obavy a politické zastoupení, včetně záruk pro práva žen a jejich reálnou účast na veřejném životě;
12. naléhavě vyzývá syrské orgány, aby více usilovaly o zapojování všech složek syrské společnosti do rozhodovacího procesu;
13. vyzývá ESVČ a členské státy, aby zintenzivnily diplomatické úsilí zaměřené na zmírnění napětí, ochranu civilistů a budování důvěry v Sýrii a jejím severovýchodním regionu;
14. připomíná úlohu EU jako jednoho z největších dárců humanitární pomoci syrskému obyvatelstvu; vítá balíček finanční podpory Komise

ve výši přibližně 620 milionů EUR na roky 2026 a 2027 a vyzývá EU a její členské státy, aby zachovaly humanitární pomoc a podporu včasné obnovy v severovýchodní Sýrii se zvláštním zaměřením na ochranu civilistů, odolnost místních komunit a podporu syrské občanské společnosti, nezávislých organizací na ochranu lidských práv a místních iniciativ na budování míru; zdůrazňuje význam předvídatelného víceletého financování humanitární pomoci pro Sýrii s cílem zajistit kontinuitu životně důležité pomoci a umožnit včasnou obnovu; zdůrazňuje, že je důležité uplatňovat v Sýrii přístup založený na propojování humanitární, rozvojové a mírotvorné činnosti; znovu připomíná, že podpora EU a pozastavení sankcí jsou podmíněné a vratné;

15. vyzývá Komisi, aby přijala samostatnou strategii pro Sýrii a zajistila smysluplné konzultace se syrskou občanskou společností a diasporami;
16. zdůrazňuje, že spolupráce se syrskými orgány musí být v každém případě i nadále podmíněna hmatatelným a ověřitelným pokrokem v oblasti ochrany civilistů a dodržováním dohod o příměří, lidských práv a práv menšin;
17. pověřuje svou předsedkyni, aby předala toto usnesení Radě, Komisi, vysoké představitele Unie pro zahraniční věci a bezpečnostní politiku, místopředsedkyni Komise, Organizaci spojených národů a příslušným syrským a regionálním aktérům, a žádá, aby toto usnesení bylo přeloženo do arabštiny a do kurdštiny.